

بسمه تعالیٰ

دانشکده الهیات و سعارف اسلامی

اگهی دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

رشته: ادیان و عرفان

عنوان

مقایسه قواعد و غایت سلوک در بودیسم مهایانه و عرفان خراسان

دانشجو: نیروشیر محمدیان

استاد راهنما: دکتر بهزاد حبیده

استاد مشاور: دکتر مجتبی زروانی

داوران داخلی: دکتر فربان علی

داوران خارجی: دکتر .....

..... دکتر .....

زمان: ۲۶ شهریور ۱۴۰۲

مکان: دانشکده الهیات تهران

چکیده:

در آینین بودا به ویژه بودیسم مهایانه، سنت عرفانی قابل توجهی وجود دارد. در این سنت، یکی از طریق‌های تجات و رستگاری برای پیروان راه بوده است که می‌باشد. مالک چنین طریقی به منظور تجات از چرخه‌ی باز پیدایی ایندا سوکنده یاد می‌کند و سپس با گذر از مراحل سلوک یا بهومنی به فضیلت‌هایی دست می‌یابد که او را در رسیدن به نیروانی پاری می‌بخشند. چنین طریقه‌ی نجاتی در عرفان خراسان نیز به چشم می‌خورد. در این سنت افرادی که طالب فهم عمیق تری از دین و معرفت افزونتری از خداوند هستند، وارد مسیر سلوک می‌شوند و مراحل و مقاماتی را پشت سر می‌گذارند که از نظرگاه عارفان خراسان متعدد و مختلف می‌باشند. چنین شخصی مالک نامیده می‌شود که احوال مختلفی را تجربه کرده و خود را از لوث بدی‌ها پاک کرده و به غایت سلوک، مقام فنا و بقا نائل می‌گردد. در هر دو سنت این مسیر معنوی، خطرات و سخنی‌هایی دارد که سالگان در عرفان خراسان به مدد شیخ یا مرشد و سالگان بودیسم مهایانه با کمک گرفتن از بوده‌ی ستونگان پیشین، می‌توانند از خطرات راه اگاه گشته و از آن عبور کنند.